

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 31/2025 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 2 de març de 2026 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 31/2025

Nota: aquest expedient té molts punts de concomitància amb el 30/2025. El principal d'ells és que les queixes respectives es refereixen principalment a una mateixa crònica periodística. Però la Secretaria del CIC ha aplicat el criteri de desglossar-los atès que les queixes procedeixen d'entitats diferents i que la queixa d'aquest segon, el número 31, es refereix també a altres peces informatives publicades en diversos mitjans.

ASSUMPTE: Queixa presentada des de l'Àrea de Planificació i Desplegament Territorial de la Direcció General de polítiques públiques LGBTI+, referida principalment a la crònica publicada a El Punt/Avui el 10 de setembre de 2025 sobre una violació que es va produir a Olot durant les festes del Tura i que firmava la periodista Tura Soler Pagès però inclou també altres mitjans que es van referir als mateixos fets, tot i admetre que "amb una redacció més curosa".

MOTIU, CONTINGUT I ARGUMENTS DE LA QUEIXA

Les peces periodístiques al·ludides es poden trobar en els següents enllaços:

<https://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/4-divers/2573520-violacions-a-les-festes-d-olot.html>

<https://naciodigital.cat/garrotxa/successos/un-detingut-per-agressio-sexual-a-una-menor-durant-les-festes-del-tura-dolot.html>

<https://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/2574261-presos-provisionals-per-al-detingut-per-agressio-sexual-a-una-menor-al-tura.html>

<https://www.diaridegirona.cat/comarques/2025/09/12/detingut-segon-home-per-violacio-121516630.html>

L'escrit, arribat al CIC a través del Col·legi de Periodistes, s'expressa en els següents termes:

"Ens posem en contacte amb el Col·legi de Periodistes de Catalunya per posar en el vostre coneixement l'article publicat el 10 de setembre de 2025 en el diari El Punt Avui. Aquest

article està signat per Tura Soler amb el títol “Violacions a les festes d’Olot”, i de la qual us facilitem l’enllaça a continuació per a la vostra valoració:

<https://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/4-divers/2573520-violacions-a-les-festes-d-olot.html>

Un cop valorat el seu contingut per l’Àrea de Planificació i Desplegament Territorial de la Direcció General de Polítiques Públiques LGBTI+, considerem que, a més de contenir imprecisions en el seu contingut, hi ha una total falta de sensibilitat i respecte envers les persones trans per part de la periodista, contravenint el contingut dels criteris 9, 11 i 12 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya, ja que expressa informació no necessària i irrellevant respecte la víctima, que pot estigmatitzar-la i revictimitzar-la, a més de no aportar res a la notícia.

També creiem que no es respecta l’annex F sobre la Recomanació sobre la cita de nacionalitats i ètnies del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya, ja que a l’indicar la nacionalitat de la persona detinguda, és discriminatòria i pot comportar una actitud negativa de la societat respecte els immigrants. I cal referir que l’expressió “marroquí exmena” s’inclou a l’entrada de la notícia, el que denota la voluntat de destacar aquesta condició.

A més de l’exposat anteriorment, cal dir que a la notícia a què hem fet referència anteriorment, com a altres que informen sobre el cas tot i fer-ho amb una redacció més curosa, no s’ha respectat la identitat sentida de la persona, ja que en totes les notícies es parla en femení de la persona agredida, quan és un noi trans. A continuació altres notícies on no es respecta la identitat sentida de la persona agredida:

1. <https://naciodigital.cat/garrotxa/successos/un-detingut-per-agressio-sexual-a-una-menor-durant-les-festes-del-tura-dolot.html>
2. <https://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/2574261-presos-provisional-per-al-detingut-per-agressio-sexual-a-una-menor-al-tura.html>
3. <https://www.diaridegirona.cat/comarques/2025/09/12/detingut-segon-home-per-violacio-121516630.html>

Fem constar que també hem rebut queixa del mateix contingut des del Consorci d’Acció Social de la Garrotxa.

Restem a la vostra disposició en cas que necessiteu qualsevol aclariment al respecte i a l’espera de les vostres notícies.

Responsable de l’Àrea de Planificació i Desplegament Territorial
Direcció General de polítiques públiques LGBTI+
Departament d’Igualtat i Feminisme de la Generalitat de Catalunya”

AL·LEGACIONS

Es reproduïxen a continuació les al·legacions presentades per l’empresa Hermes Comunicacions, editora de El Punt/Avui. És el mateix escrit inclòs a l’expedient 30/2025, signat pel vici-president, Jordi Grau Ramió, i que en el darrer paràgraf (en subratllat) es refereix específicament a la queixa presentada des de la Direcció General.

“En resposta al vostre requeriment sobre els escrits de queixa per una presumpta vulneració del Codi Deontològic de la professió periodística que CIC ha admès a tràmit, us volem fer arribar la nostra versió dels fets i les al·legacions que hi presentem, tant del nostre mitjà com de la periodista a qui li afecta directament. Compartim els valors ètics que recull del Codi Deontològic i esperem que s’accepti la nostra interpretació del mateix.

Pel que fa a la primera queixa plantejada per L.C. com a membre del col·lectiu Som Garrotxa i en nom de set col·lectius més a la crònica publicada per la periodista Tura Soler a la seva secció El quadern Negre el 10 de setembre, considerem que els arguments que dona el desconegut portaveu d'aquests col·lectius és més una interpretació del que voldrien, en el sentit de controlar tota la informació que faci referència als fets ocorreguts o similars, que no una interpretació del que ha de fer el periodisme que és explicar les coses que passen quan passen, oferint el marc d'interpretació al lector.

No és cert com s'afirma que s'hagi publicat la identitat de la persona afectada. En tot cas, tampoc no és necessari cap consentiment si els fets són de rellevància pública. No hi ha cap voluntat de revictimitzar la víctima i neguem que la informació de la periodista sigui sexista i culpabilitzadora de les agredides, en una interpretació absolutament parcial i fora de lloc de la persona que presenta la queixa.

Certament s'identifica la víctima com a persona trans dins de la normalitat que ens mereixen aquestes persones i se'n parla únicament perquè ha estat víctima d'una agressió sexual denunciada. No és cert que el que es publica la faci identificable, a la persona, ni tant sols quan s'indica la seva situació de tutela. Senzillament, això és veritat i és bàsic per entendre els fets. La informació de que havien consumit begudes alcohòliques, fet absolutament habitual a les Festes del Tura, forma part de la contextualització de les circumstàncies en que es van produir els fets relatats. Aquesta circumstància no culpabilitza les víctimes sinó que indica que eren més vulnerables a una agressió, un fet que ajuda a interpretar els fets dels que era objecte la crònica.

Rebutgem taxativament que la crònica faci ús d'un llenguatge "gratuitament gràfic i sensacionalista" com qui presenta la queixa considera que és parlar "d'òrgans femenins" i "agressió sexual amb penetració". Pel que fa a la última descripció és absolutament necessària perquè és el delictes específic que s'imputa al detingut i té una rellevància penal superior a l'agressió sexual sense penetració. Detalls absolutament rellevants i necessaris lluny de ser cap "component morbós i sensacionalista". Pel que fa a la minoria d'edat, l'ús del llenguatge ha de ser especialment curós pel que fa a les víctimes tinguin l'edat que tinguin. I relatiu al dret de protecció especial de la infància potser caldria demanar explicacions a l'administració que l'havia de tutelar, a la víctima.

També rebutgem l'acusació de transfòbia. Definir la víctima és una circumstància, sigui home, dona o persona trans. De fet, des de l'administració es recalca que totes les varietats corporals i sexuals són normal i entenem que de totes elles se n'ha de parlar amb normalitat.

Queda finalment l'acusació de que la crònica "exhibeix racisme, xenofòbia i estigmatització de l'origen social de la persona presumptament agressor". No s'hi posa pas per poc. Certament la notícia indica les circumstàncies de la persona detinguda pels fets dels que estem parlant i la dada va ser considerada rellevant per la periodista signant perquè creu que dona context a la notícia. Certament des de determinades entitats i des de la pròpia administració, es considera preferible no donar tota la informació per no donar cobertura a qui defensa, políticament i des de moltes entitats, les mancances del sistema d'acollida i tutela dels Menors no acompanyats. La informació requereix de totes les dades rellevants, tot i que s'està imposant un sistema de censura que pretén que allò del que no es parla, no existeix.

Finalment, sorprèn que el portaveu de tantes entitats en una cas rellevant com aquest, en el que fa unes acusacions tan dures i contundents, ho faci de manera anònima. A El Punt Avui es va decidir fa molt de temps no donar inicials en cap cas i es considera que sempre que tinguem els noms de persones afectades per un fet, els donarem si és rellevant. I mai en el cas de víctimes o persones menors d'edat. Defensem que la informació que es facilita a la crònica és absolutament veraç. Del sentit de la queixa si s'apliquessin les mutilacions que el portaveu proposa, deixaria d'existir la notícia, que possiblement és el que voldria, ja que es creu capacitat per dir el que es pot o no escriure, en una forma de censura que va contra les normes més elementals del periodisme.

Pel que fa a la segona queixa de la Responsable de l'Àrea de Planificació i Desplegament Territorial de la Direcció General de polítiques públiques LGBTI+ del Departament d'Igualtat i Feminisme de la Generalitat de Catalunya estudiem el contingut de la queixa i lamentem si, com diuen, té imprecisions en el seu contingut. Possiblement, ja que se suposa que ells sí tenen tota la informació, es degui al fet que les autoritats policials no van voler difondre els fets ocorreguts per evitar la seva publicació, com ja és habitual. Però rebutgem que hi hagi una falta de sensibilitat i respecte envers les persones trans com indiquen que té la periodista Tura Soler i defensem com a mitjà que les dades que s'ofereixen a la crònica son necessàries i rellevants i que en cap cas, al no ser identificada de cap manera, no poden estigmatitzar ni revictimitzar ningú. Que no aporten res a la notícia, no deixa de ser la seva opinió. Pel que fa a la nacionalitat de la persona detinguda, ni és discriminatòria ni comporta cap actitud negativa de la societat respecte els immigrants. Senzillament és veritat.

A la queixa en el present expedient hi ha respost també dos dels mitjans posats en qüestió per altres peces periodístiques que es referien als mateixos fets. Concretament, el Diari de Girona i Nacioidigital.com en qüestió per altres peces periodístiques que es referien als mateixos fets. Concretament, el Diari de Girona. Les al·legacions les signa en aquest cas el subdirector, Oriol Puig Tomàs, que s'expressa en els següents termes:

En relació a l'expedient 31/2025, relatiu a la queixa presentada per Responsable de l'Àrea de Planificació i Desplegament Territorial de la Direcció General de polítiques públiques LGBTI+ del Departament d'Igualtat i Feminisme de la Generalitat de Catalunya i pel Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, l'article objecte de la queixa, que es pot trobar en el següent enllaç

<https://www.diaridegirona.cat/comarques/2025/09/12/detingut-segonhome-per-violacio-121516630.html>

i no fa cap referència a la condició de trans de la víctima perquè, tot i l'Oficina del Portaveu dels Mossos d'Esquadra així ho va comunicar al redactor de la notícia, vam creure que era una informació irrellevant.

La mateixa Oficina del Portaveu dels Mossos d'Esquadra va explicar al mateix redactor que, administrativament, tractaven la víctima com una persona de sexe femení. Tot i això, en la notícia sempre es parla de víctimes de forma genèrica. L'única referència femenina apareix en un dels subtítols de la informació que diu textualment "Els Mossos mantenen oberta una segona investigació per l'altra violació a una menor, ocorreguda la mateixa nit", però no queda clar (i per tant no es pot donar per fet) que aquest subtítol faci referència a l'agressió sexual a la persona trans.

Pel que fa a Nació Digital, el seu editor Marc Basté Alujas, manifesta el següent:

Vam tenir coneixement de a notícia per la informació publicada a SER Girona (<https://cadenaser.com/cataluna/2025/09/09/els-mossos-investiquen-la-violacio-a-una-menor-tutelada-a-les-festes-del-tura-dolot-radiogirona/>), confirmada pels serveis de comunicació de Mossos d'Esquadra de Girona. Malgrat que apareixia en el text de la SER, en la primera versió de la peça no vam incloure qnaue era una menor tutelada perquè no en teníem encara la confirmació. - L'endemà es va publicar la nota de premsa per part de Govern (<https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/741080/detingut-a-olot-un-home-per-un-delicte-d-agressio-sexual-a-una-persona-menor-d-edat?v=>). Des de la redacció de

Nació Garrotxa vam trucar altra vegada al servei de comunicació dels Mossos d'Esquadra de Girona, per ampliar la informació, i ens van confirmar que es tractava d'"una menor" tutelada. - En cap moment vam tenir coneixement, ni abans ni després, de la identitat sentida de la víctima ni teníem cap manera de saber-ho, i vam atribuir-li el gènere que ens havien confirmat des de les fonts oficials. Per tant, en cap cas es pot considerar transfòbia.- D'haver sabut que la seva identitat sentida era diferent al seu gènere biològic, hauríem utilitzat el gènere neutre, però en cap cas hauríem utilitzat la fórmula "noi trans", per respecte i per protegir el seu anonimat, tractant-se d'una persona menor d'edat. Com a conclusió, per tant, creiem que en cap cas aquesta notícia representa una actitud de transfòbia per part del nostra mitjà, ni és contrari als valors ètics que defensem ni contravé cap punt del Codi Deontològic.

PONÈNCIA

La queixa presentada des de la Direcció General respecte a la crònica escrita per la periodista Tura Soler a El Punt/Avui és més restringida que la interposada per les entitats garrotxines i que ha estat analitzada a l'expedient 30/2025. Es circumscriu precisament a aquells aspectes, i només a aquells, que més han estat valorats en aquell expedient i que són pels quals s'ha conclòs allà que, efectivament, la peça periodística incorre en mancances deontològiques: l'al·lusió innecessària a la condició transsexual d'una de les menors i la revelació de la nacionalitat del primer detingut pels fets.

Per tant, es reproduiran aquí textualment les consideracions fetes sobre aquests aspectes (i només aquests) en el citat expedient.

- ✓ Sobre la possible identificació d'una de les menors víctimes de les presumptes violacions:

Les úniques coses que se'n diuen són que es tracta d'una persona transsexual i que es troba en una situació de tutela per part de la DGAI. Òbviament pot succeir que en cercles molt determinats de la ciutat d'Olot aquestes dades puguin fer pensar en alguna persona concreta, però no sembla que això pugui ser traslladable al públic en general, els lectors del diari qüestionat. En tot cas, la situació de tutela podria ser considerada una dada d'interès informatiu per raons contextuais. No tant la condició de trans, com s'argumenta en el punt següent.

- ✓ Sobre les al·lusions a la condició transsexual d'una de les víctimes:

Aquí cal fer una ponderació basada en diversos factors. D'entrada ens trobem amb dues possibles línies argumentals antagòniques. Una seria la restrictiva, centrada en el perill d'estigmatització de la víctima (i/o revictimització, com reclamen els autors de la queixa). L'altra línia argumental seria diametralment oposada: si el que es vol és "normalitzar" la

condició de tots els components del col·lectiu LGTBI, el que s'ha de fer és no amagar-la sinó més aviat visibilitzar-la o, com a mínim, tractar-la amb naturalitat i sense oscurantismes. Aquesta segona línia argumental és la que sembla adoptar l'escrit d'al·legacions del grup Hermes Editorial.

En un decàleg (*) sobre el tractament informatiu del col·lectiu LGTBI impulsat fa onze anys per la revista Infogai i en el qual hi va haver participació del Col·legi de Periodistes, entre d'altres entitats, es feia especial èmfasi en la qüestió de la visibilitat. Però, al mateix, temps, al punt 5 s'hi deia: “Durant molts anys des dels mitjans de comunicació s'ha contribuït a fomentar una imatge negativa de gais, lesbianes i transsexuals associada a aspectes com el patiment, malalties com la sida, el suïcidi o la prostitució. Per això **demanem que en les notícies protagonitzades per lesbianes, gais o transsexuals, o en els productes de ficció, no es presenti la condició de gai, transsexual o lesbiana com si estigués connectada intrínsecament amb situacions truculentes, la malaltia, la mort o el patiment**”.

Tot i que aquest decàleg no ha passat mai a formar part del cos doctrinal del Codi Deontològic del Col·legi, aquest punt aporta força llum a les aspiracions que tenen les diverses entitats vinculades al col·lectiu LGTBI pel que fa als conceptes de “visibilitat” i de “normalització”.

(*) *Decàleg deontològic per als mitjans de comunicació*. Barcelona, 2005.

D'altra part, es criteri força comú en la majoria de codis deontològics que no s'han d'incloure dades personals sensibles si no aporten context imprescindible al fet noticiós. I la identitat trans no és un detall neutre en la nostra societat; encara comporta risc de:

- estigmatització
- morbositat
- identificació indirecta (en notícies locals, això és especialment delicat)
- revictimització

El que sembla força evident és que l'explicitació de la condició de trans d'una de les víctimes desplaça el focus informatiu. La notícia passa de ser “una violació” a “una violació d'una persona trans”. És a dir, el centre d'atenció informativa es mou de la violència a la identitat. El missatge implícit ve a ser “no és una víctima qualsevol”. I això és estigmatitzador.

L'explicitació de la condició de transsexual de la víctima podria ser justificable en el supòsits que no es donen en el cas que ens ocupa:

- a) Si el fet és un delictes d'odi o hi ha indicis de transfòbia. En aquest cas la identitat formaria part d'un context causal.
- b) Si la víctima ho ha fet públic voluntàriament, com a element de denúncia social o una voluntat de visibilització.
- c) Si s'estigués davant d'una notícia que tractés de formes de violència que afecten el col·lectiu transsexual.

En qualsevol d'aquests supòsits la condició de transsexual de la víctima deixa de ser només un detall personal per convertir-se en un element estructural de la informació. Però també en aquests casos caldria evitar el sensacionalisme i usar un to respectuós. De tota manera, com ja hem dit, són circumstàncies que no es donen en aquest cas.

- ✓ Sobre la revelació de la nacionalitat de la persona detinguda:

A la informació posada en qüestió es desvela la identitat d'un dels nois detinguts arran dels fets relatats no només amb el nom sinó amb la referència explícita a la seva nacionalitat marroquina sinó a altres detalls de la seva vida: "un noi marroquí de 23 anys que va arribar a Catalunya el 2017, és a dir quan encara era menor, i que actualment habita a Olot". Aquestes dades són fins i tot incloses en el subtítol de la informació.

Sobre aquesta qüestió el CIC té establerta una consolidada doctrina deontològica, substanciada a través de múltiples pronunciaments, i existeix a més, com a referència sempre present, el contingut de l'annex F del Codi Deontològic, sobre l'esment de nacionalitats o ètnies. En aquest annex es recomana d'una manera inequívoca que aquestes circumstàncies no siguin recollides a les notícies, i s'especifica d'una manera explícita que sobretot cal no fer-ho en els titulars.

Cal dir que l'esmentat annex deixa oberta l'excepció als casos en què aquest esment sigui indispensable per a la comprensió de la notícia. I el cert és que el context social i polític actual obliga a pensar que sectors no menors del públic consumidor de notícies tendeixen a considerar cada vegada més rellevant la procedència dels malfactors. És un assumpte que, clarament, està situat actualment en el focus del debat ciutadà. I que, conseqüentment, podria ser objecte de noves reflexions per part del CIC. Però ara per ara, com dèiem, la "doctrina" deontològica emanada de la institució és clara i inequívoca. I possiblement si ha de ser mantinguda és precisament per contenir fins allà on es pugui la proclivitat de certs sectors ciutadans a identificar immigració i delinqüència.

La queixa de la Direcció General lamenta també que a altres mitjans (una segona notícia de El Punt/Avui i també una de Nació Digital i una del Diari de Girona) es refereixin a una de les menors violades fent ús del gènere femení (“una menor”) passant per alt la seva identitat sentida. Al mateix redactat de la queixa es dona a entendre que aquesta és una qüestió de detall, atès que s’hi reconeix que en tots aquests casos la redacció és en general prou acurada.

En alguns dels textos periodístics esmentats hi ha, volgutament o no, un recurs als genèrics “menors” sense article o “les víctimes”, que introdueixen una bona dosi d’ambigüitat, tenint en compte a més que una de les víctimes sí que n’era d’identitat femenina. I en les seves al·legacions el Diari de Girona a aquesta observació hi afegeix el fet que les fonts dels Mossos d’Esquadra havien comunicat als periodistes tant la identitat masculina sentida per una de les menors com el fet que administrativament se l’hagés de tractar com una persona del sexe femení. Semblen unes explicacions raonables i suficients.

Vist tot l’anterior, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

La informació periodística signada per la periodista Tura Soler Pagès a El Punt/Avui el 10 de setembre de 2025 sobre unes violacions a les Festes olotines vulnera el criteri 12 del codi (“Respectar la identitat de les persones i la seva integritat física i moral”) i es contraria també al contingut de l’annex F (que fa referència a la cita de la nacionalitat de persones implicades en actes delictius).

No es considera en canvi que hi hagi raons prou sòlides per afirmar que hi hagi hagut incompliment dels criteris 9 i 11 del Codi.

Pel que fa a la resta de textos periodístics assenyalats a la queixa (el segon de El Punt/Avui i els de Nació Digital i el Diari de Girona) no es detecta que hi hagi hagut incompliment del Codi en cap aspecte.

I per que així consti s’estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 3 de març de 2026. Certifico.

Vistiplau

Josep Carles Rius

President

Josep Rovirosa

Secretari General